

De kunst van het klein maken voor succesvolle zorginnovatie

Bron <https://nrclive.nl/de-kunst-van-het-klein-maken/> 9 augustus 2018

In de tijd waarin ontwikkelingen op het gebied van robotica, domotica en big data elkaar in hoog tempo opvolgen, lijkt de langdurende zorg maar moeizaam mee te komen. De oplossing draait om zinvol uitproberen en de kunst van het klein maken.

“De sector voor langdurende zorg blijft achter op de vele technologische ontwikkelingen.”.

Nieuwe hulpmiddelen worden nog niet volop gebruikt

Nieuwsmedia schrijven pagina's vol over de komst van de robotzuster en slimme sensoren. Voor de ouderenzorg zijn al honderden robotica- en domotica-oplossingen op de markt. Die kunnen niet alleen de zelfredzaamheid van de cliënt verhogen, ze bieden ook een mogelijke oplossing voor het grote personeelstekort in de zorg – zeker met het zicht op de toenemende vergrijzing een zeer cruciaal aspect.

Veel van de nieuwe toepassingen zijn volop beschikbaar en laagdrempelig inzetbaar. Waarom worden ze dan toch niet volop gebruikt?

Nieuwsmedia schrijven pagina's vol over de komst van de robotzuster en slimme sensoren.

Kentering van de financiering

Vaak vormen de kosten en vergoeding het struikelblok. De financiering van de thuiszorg en verpleeghuiszorg is verspreid over drie domeinen; gemeente, zorgverzekeraar en zorgkantoor. Die bieden geen financiële ruimte aan zorgaanbieders om te experimenteren met nieuwe toepassingen. En er is ook geen bereidheid om over de grenzen van deze domeinen tot 'shared savings' projecten te komen voor technologische innovatie.

Vaak vormen de kosten en vergoeding het struikelblok.

Er zit daar echter wel een kentering aan te komen. Het ministerie van VWS heeft in het recent gepubliceerde programma '**Langer Thuis**' (juni 2018) een innovatieregeling gecreëerd met een budget van 30 miljoen euro per jaar gedurende de jaren 2019 – 2021. Hiermee moet een gemeente of regio in drie jaar een netwerk voor structurele financiering van eHealth in huis tot stand te brengen. In dat netwerk werkt de gemeente samen met zorgverzekeraars, zorgorganisaties, zorgkantoor en vertegenwoordiging van cliënten en mantelzorgers, eventueel uitgebreid met bijvoorbeeld woningcorporaties.

Oplossingen voor niet-bestaande problemen

Maar zelfs als financieringsvraagstukken buiten beschouwing gelaten worden, is technische innovatie in de zorg lastig. Typerend is het traject waarbij de innovatiemanager van een zorgorganisatie heel enthousiast de ontwikkelingen volgt en bijvoorbeeld tien zorgrobots aanschaft. De zorgmedewerkers die ermee moeten werken zijn echter niet digivaardig genoeg en hebben te weinig tijd om de robot te ontdekken en twee maanden later staan de zorgrobots in een hoek stof te verzamelen. Mensen met een technische achtergrond introduceren oplossingen voor problemen die het zorgpersoneel wellicht helemaal niet ervaart.

“Typerend is het traject waarbij de innovatiemanager heel enthousiast bijvoorbeeld tien zorgrobots aanschaft, maar

de zorgmedewerkers die ermee moeten werken niet digivaardig genoeg zijn en te weinig tijd hebben”

Het kenniscentrum voor de langdurende zorg Vilans helpt zorgorganisaties die met dit soort vraagstukken worstelen. Een vraag die onlangs binnenkwam: ‘Wij willen graag klein beginnen met het ontdekken van technologie door en voor onze cliënten. Help ons om met een kleine koplopersgroep al lerend ervaring op te doen met het gebruik van nieuwe technologie en met enkele gemotiveerde teams een volgende stap te maken.’

Zinvol uitproberen

Hierop zijn we begonnen met een aanpak die we Zinvol Uitproberen noemen. Hierbij staat centraal hoe je technologie toepast vanuit de behoefte van de cliënt. Het is een soort zandbakformule waarbij zorgorganisaties de mogelijkheid krijgen om op laagdrempelige manier en tegen lage kosten allerlei technologieën uit te proberen. Als Vilans begeleiden we organisaties hierbij. We attenderen op technologieën, leenmogelijkheden, het intern opleiden van mensen en het opzetten van een team, zodat de organisatie ook zonder ons verder kan. Dit is belangrijk want op het eerste inzicht lijken sommige technologieën heel aantrekkelijk en word je er zo enthousiast van dat je het al grootschalig wil aanschaffen en bijna vergeet te testen of het in de praktijk ook echt zo werkt als je hoopt.

De filosofie van het Zinvol Uitproberen en de kunst om implementaties klein te maken en toe te passen op de werkvloer is cruciaal. Belangrijk hierbij is om een plek te hebben waar je de ervaringen deelt. Richt bijvoorbeeld een plek in op intranet waar alle informatie voor alle cliënten en medewerkers te vinden is. En zorg dat er een overzicht is van de technologieën, het liefst aangevuld met gebruikerservaringen. Pas als er op kleine schaal geëxperimenteerd is, kan de onderbouwde keuze gemaakt worden om nieuwe toepassingen te gaan implementeren. En dan op een schaal die past bij de ervaringen. Niet iedere cliënt is geholpen door dezelfde oplossing.

Kortom: de kunst van het klein maken is de sleutel tot succesvolle implementatie van zorgtechnologie.